

Sygn. akt I C 362/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR Wojciech Zatorski

Protokolant Natalia Całka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 06 kwietnia 2016 roku w Ś.

sprawy z powództwa Syndyka Masy Upadłości S. w upadłości likwidacyjnej w G.

przeciwko S. G.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego **S. G.** na rzecz powoda Syndyka Masy Upadłości S. w upadłości likwidacyjnej w G. kwotę 6844,03 zł (sześć tysięcy osiemset czterdzieści cztery złote trzy grosze) z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, od dnia 09.01.2014 roku do dnia zapłaty, nie wyższymi jednak od dnia 01.01.2016 roku niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1287,55 zł tytułem zwrotu kosztów procesu

Sygn. akt I C 362/15

UZASADNIENIE

(...) w G. wniosła o zasądzenie od S. G. kwoty 6.844,03 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości 4-krotności stopy lombardowej NBP od dnia 09.01.2014r. do dnia zapłaty, a także obciążenie pozwanego kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu wskazała, iż zawarła z pozwanym umowę pożyczki, na podstawie której udostępniła mu środki pieniężne w ustalonej wysokości, natomiast pozwany obowiązany był do jej zwrotu wraz z należną prowizją i odsetkami; pozwany nie wywiązywał się ze zobowiązania i nie uregulował płatności przewidzianych umową, więc pożyczkodawca umowę wypowiedział i postawił całe zadłużenie w stan natychmiastowej wymagalności. Na dochodzona pozwem kwotę składa się 6.092,17 zł kapitału i 751,86 zł odsetek.

Pozwany w sprzecznie od nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym, który uwzględnił żądanie pozwu wraz z odsetkami i kosztami postępowania, zarzucił nieodebranie pożyczki i nieotrzymanie wypowiedzenia umowy.

Wobec ogłoszenia upadłości powódki, najpierw układowej, a następnie likwidacyjnej, postępowanie podjęto z udziałem syndyka masy upadłości.

Sąd ustalił :

Pozwany jest członkiem (...) od 02.06.2010r.

Umową pożyczki konsumenckiej z 15.12.2010r. (...) udzieliła pozwanemu oprocentowanej pożyczki na cele mieszkaniowe w kwocie 10.000 zł, na okres do dnia 15.12.2015r. Za udzielenie pożyczki (...) pobrała prowizję w kwocie 480 zł, a także opłatę przygotowawczą w kwocie 20 zł. Pożyczka była oprocentowana wg zmiennej stopy procentowej,

wynoszącej w dacie zawarcia umowy 17,5 %. Całkowity koszt pożyczki określono na 5.576,62 zł. Spłata pożyczki miała następować ratalnie wg harmonogramu, bez wezwania, a pożyczkobiorca zobowiązany został do całkowitej spłaty pożyczki wraz z odsetkami do 15.12.2015r. W umowie przewidziano następującą kolejność zaliczania wpłat pożyczkobiorcy: koszty windykacji, w tym opłaty za upomnienia i wezwania do zapłaty, prowizje i opłaty, odsetki od kapitału przeterminowanego, kapitał przeterminowany, wymagane odsetki za okresy obrachunkowe, kapitał. Umowa przewidywała dalsze koszty udzielenia pożyczki, tj. ubezpieczenie (...) i ubezpieczenie Promesa, łącznie 6.000,97 zł. Łączna kwota wszystkich opłat, kosztów i prowizji wyniosła 11.577,59 zł. W przypadku nieterminowej spłaty każda należność stawała się w myśl umowy przeterminowana. Od niespłaconego kapitału, a od dnia wniesienia powództwa o zapłatę od całego zadłużenia, pobierane są odsetki wg zmiennej stopy procentowej wynoszącej 4-krotność stopy kredytu lombardowego NBP. Uchybienie postanowieniom umowy i regulaminom (...), stanowiącym integralną część umowy, dotyczącym zasad i terminów płatności, upoważnia (...) do naliczania opłat windykacyjnych za upomnienia, wezwania do zapłaty, zawiadomienia, monity.

W przypadku niedotrzymania przez pożyczkobiorcę warunków udzielenia pożyczki, w szczególności braku zapłaty w terminie rat za co najmniej 2 okresy płatności, (...) zastrzegł sobie prawo wypowiedzenia umowy za 30-dniowym terminem wypowiedzenia, z postawieniem całej pożyczki wraz z odsetkami w stan natychmiastowej wykonalności. Pożyczkobiorcy z kolei przysługiwało prawo odstąpienia od umowy bez podania przyczyny w terminie 10 dni od jej zawarcia. Ponadto w przypadku uregulowania zadłużenia w okresie wypowiedzenia byłoby ono cofnięte, i nastąpiłby powrót do pierwotnego planu spłaty

Zgodnie z Regulaminem udzielania kredytów i pożyczek (...), Kasa udziela swoim członkom kredytów i pożyczek, w tym na cele mieszkaniowe (§ 1), przy czym do umów pożyczek odpowiednie zastosowanie mają przepisy dotyczące zabezpieczenia i spłaty kredytu (§2.5), ponadto postanowienia dotyczące kredytu stosuje się odpowiednio do pożyczek (§ 9), natomiast osoba ubiegająca się o kredyt jest zobowiązana m.in. złożyć w Kasie pisemny wniosek o udzielenie kredytu i okazać 2 dokumenty stwierdzające tożsamość (§ 10).

Przy podpisaniu umowy pozwany otrzymał i podpisał plan spłaty pożyczki, obejmujący 60 miesięcznych rat, poczynając od 15.01.2011r. i wypłatę kwoty pożyczki 15.12.2010r.

Pieniądze pochodzące z pożyczki miały być przeznaczone dla wnuczki pozwanego – A. O. (1), która prosiła go o to, gdyż pozwany miał zdolność kredytową. Po podpisaniu umowy, wypłacie pieniędzy i ich przeliczeniu, wnuczka wzięła wypłacone pieniądze, które zobowiązała się wobec pozwanego spłacać bezpośrednio do banku, wskazując pracownikowi banku swój adres do doręczeń

Dowód:

- deklaracja członkowska k. 112,
- umowa pożyczki k. 68-69,
- regulamin udzielania kredytów i pożyczek k.70-76,
- wyciąg z konta k. 224.
- plan spłaty k.113,
- zeznania A. O. k.182 (protokół skrócony – k. 178).

Ponieważ pozwany pożyczki nie spłacał w całości pożyczkodawca wypowiedział mu umowę i wezwał go do zapłaty zaległości w kwocie 546,17 zł, wg stanu na dzień 23.05.2011r. Jednocześnie uprzedził pozwanego, że za każdy dalszy dzień zwłoki doliczać należy odsetki karne w wysokości o ,12 zł dziennie, jak też, że 15.06.2011r. przypada termin płatności kolejnej raty w kwocie następnie 252,54 zł, zaś stopa procentowa zadłużenia przeterminowanego wynosi aktualnie 21%. Wypowiedzenie umowy pożyczki zostało ponowione 30.09.2013r. na nowy adres pozwanego, z

wezwaniami do zapłaty przeterminowanego zadłużenia w kwocie 962,07 zł + 0,35 zł za każdy dalszy dzień zwłoki tytułem odsetek karnych, jak też, że 15.10.2013r. przypada termin płatności kolejnej raty w kwocie następnie 247,44 zł.

Zadłużenie pozwanego wg stanu na 09.01.2014r. wyniosło 6.844,03 zł

Dowód:

- wypowiedzenie umowy k. 77,

- raport spłaty k. 114

Sąd zważył, co następuje:

W pierwszym rzędzie wyjaśnienia wymaga, że wobec ogłoszenia (...) (k. 40), podjęto postępowanie z udziałem Syndyka Masy Upadłości (...); postępowanie może być dalej prowadzone jedynie przez syndyka lub przeciwko niemu (art. 144 ust. 1 ustawy z 28.02.2003r. Prawo upadłościowe i art. 180 § 1 pkt 5 k.p.c. - w brzmieniu obowiązującym w dacie ogłoszenia upadłości oraz podjęcia postępowania, tj. XI 2014- II 2015).

Przechodząc do meritum sprawy, tj. pożyczki, z której powód wywodzi swe roszczenia, zgodnie z art. 720§ 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Obowiązkiem powoda jest więc udzielenie umówionej kwoty, zaś obowiązkiem pozwanego po udzieleniu mu pożyczki przez pożyczkodawcę było natomiast zwrócić pożyczoną kwotę i uiścić dalsze umówione opłaty.

Powód dowodami w postaci umowy pożyczki, Regulaminu (...), uchwał zarządu (...) i planu spłaty, wykazał fakt udzielenia pożyczki, jej wysokość, należne powodowi dalsze opłaty i wysokość odsetek, a poprzez wypowiedzenie tej umowy – fakt rozwiązania łączącego strony stosunku prawnego i jego przyczynę, tj. brak terminowej spłaty zadłużenia, a także wysokości zadłużenia pozwanego w dacie dokonania wypowiedzenia; ta ostatnia okoliczność wykona też z raportu spłaty.

Pozwany chcąc zwolnić się z przyjętego zobowiązania powinien wykazać spełnienie obciążającego go obowiązku poprzez spłatę pożyczki w całości, czego nie uczynił.

Pozwany w zasadzie nie kwestionował okoliczności dotyczących wysokości zadłużenia i podstaw jego naliczania, podnosił natomiast okoliczności dotyczące zawarcia umowy, co czynił zmiennie w toku postępowania.

Pierwotnie pozwany nie kwestionował, że jest pożyczkobiorcą, a jedynie zarzucił, że nie otrzymał od powódki wypowiedzenia tej umowy (co zresztą wskazywałoby na jej zawarcie), a także, iż nie odebrał kwoty pożyczki (k. 9), co podtrzymał w toku postępowania (k. 64) i na rozprawie (k.124). Dopiero pismem z daty 22.06.2015r. (k. 128) pozwany wskazał, że przy podpisywaniu umowy pożyczki występował w innej roli, tj. poręczyciela. W umowie pożyczki rubryki przeznaczone dla poręczyciela są jednak puste (k. 690.), zaś z żadnego z dowodów zaoferowanych przez pozwanego nie wynika, by w spornej czynności poza nim i pracownikiem (...) aktywnie uczestniczyły inne osoby, których udział wskazywać mogłby na występowanie po stronie biorącego pożyczkę 2 podmiotów, tj. pożyczkobiorcę i poręczyciela.

Jeżeli natomiast uwzględnić zeznania A. O. (k.178), która przyznała, że pożyczka w kwocie 10.000 zł była przeznaczona dla niej (i szczegółowo opisała, w jaki sposób pobrała pieniądze pożyczone od (...) przez pozwanego), jednak przy tej pożyczce nie była nawet poręczycielem, zaś pożyczkobiorcą był wyłącznie pozwany, który zgodził się pobrać pożyczkę dla wnuczki na swoje nazwisko, gdyż miał zdolność kredytową, to sprawą pozwanego jest, jak rozliczy się ze zobowiązania wobec (...) zaciągniętego w celu przekazania pobranych pieniędzy wnuczce. Innymi słowy, jeżeli doszło do nawiązania kolejnego stosunku prawnego, tym razem pomiędzy pozwanym a jego wnuczką, dotyczącego przekazania jej pożyczki udzielonej pozwanemu przez (...), ze zobowiązaniem wnuczki wobec pozwanego,

iż pożyczkę spłacać będzie ona, bezpośrednio do (...), relacja ta w żaden sposób nie wpływa na stosunki pozwanego z pożyczkodawcą, wobec którego ponosi odpowiedzialność z tego tytułu.

W zakresie argumentacji pozwanego dotyczącej jego adresu, to w umowie pożyczki faktycznie widnieje adres pozwanego w J. przy ul. (...) 4 (k. 68) i pod ten adres wysłano pierwsze wypowiedzenie umowy pożyczki (k. 770.), jednak zostało ono ponowione w 2013r. na adres przy ul. (...) (k. 77), co nastąpiło zapewne właśnie dlatego, że pod pierwszym adresem korespondencji dla pozwanego nie doręczono, natomiast oczywiste jest, że (...) musiał otrzymać ten adres od osoby zainteresowanej, co wskazuje na słowa świadka A. O. n/t doręczania korespondencji na jej adres, skoro to ona miała być osobą faktycznie spłacającą pożyczkę. Jeżeli natomiast pozwany zmienił adres, to do jego obowiązków należało powiadomienie (...) o nowym adresie, czego zaniechał, a przynajmniej brak na to dowodu w sprawie.

Twierdzeń pozwanego nie potwierdza też powołany przezeń świadek (k. 219) M. M., która miała – według pozwanego – wskazać na odmienną jego rolę podczas zawierania umowy. Świadek ten nie potrafi w ogóle wskazać na okoliczności podnoszone przez pozwanego, bowiem nie pracowała w oddziale udzielającym pożyczki w okresie podpisania spornej umowy. Zeznania tego świadka mają jednak znaczenie dla kolejnego zarzutu pozwanego, tj. braku wniosku kredytowego pozwanego. Regulamin udzielania kredytów i pożyczek (...) istotnie przewiduje wymóg złożenia wniosku na piśmie, czego w sprawie brak, a przynajmniej powód tego nie wykazał. Uchybienie powyższemu zapisowi stanowi jednak tylko naruszenie regulaminu, zaś wobec późniejszego podpisania umowy nie ma ono większego znaczenia. W świetle zeznań w/w świadka ważne jednak jest, że wniosek taki zapewne musiał być złożony z racji wymogów systemu komputerowego, skoro to nie pracownik oddziału, lecz analityk na podstawie wniosku podejmował faktyczną decyzję o udzieleniu pożyczki.

Dodać można, że jeżeli pozwany z braku wniosku kredytowego wywodzi dalsze argumenty, np. o związku tego braku z przekonaniem pozwanego, iż był tylko poręczycielem (gdyż wniosku nie składał, zatem nie domagał się pożyczki), powinien je dokładnie wskazać (nazwać), uprawdopodobnić – wobec pisemnej umowy pożyczki – potrzebę ich wykazania, a następnie udowodnić fakty stanowiące o takich zależnościach, nie zaś odnosić się do innych sytuacji, wskazujących na teoretyczne możliwości innego przebiegu spornych wydarzeń lub luźno tylko powiązanych ze sprawą niniejszą (np. kwestia karty kredytowej). Spór w tym zakresie zdaje się być jednak teoretyczny, skoro mimo braku wniosku kredytowego z historii rachunku (k. 224) jasno wynika fakt i godzina wypełnienia wniosku kredytowego i jego potwierdzenia.

Na marginesie warto jednak zauważyć, że nawet hipotetyczne przyjęcie wersji pozwanego i tak nie zmieniłoby końcowej oceny sprawy o odpowiedzialności pozwanego z tytułu udzielonej pożyczki, skoro poręczyciel również odpowiada za poręczone zobowiązanie.

Pozwany nie kwestionował wyliczenia długu, tak co do kapitału, jak i odsetek, a także pozostałych opłat, co zwalnia sąd z oceny dokumentacji (...) dotyczącej zmiany oprocentowania pożyczki oraz zmian w tabeli opłat i prowizji (k.79 i nast.).

Reasumując, jeżeli powód dowodami wskazanym powyżej wykazał istnienie i wysokość wierzytelności wobec pozwanego, ten zaś zmiennie zgłasza zarzuty dotyczące nieotrzymania kwoty pożyczki, niedoręczenia wypowiedzenia umowy, czy w ogóle występowania w innej roli przy jej zawieraniu, nie poparte zresztą dowodami, powództwo podlegało uwzględnieniu, o czym na podstawie art. 720 k.c. orzeczono w pkt I.

Ponieważ pozwany pozostaje w opóźnieniu, należało zasądzić również żądane odsetki (art. 481 § 1 i art. 482 k.c.).

Wobec wprowadzenia z dniem 01.01.2016r. kategorii maksymalnych odsetek za opóźnienie, należało zróżnicować zasądzone odsetki od w/w daty.

O kosztach postępowania (pkt II) orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. zgodnie z którym przegrywający obowiązany jest zwrócić przeciwnikowi koszty procesu. Na koszty te składa się opłata sądowa od pozwu (86 zł), opłata manipulacyjna przy wniesieniu pozwu w (...) (1,55 zł), wynagrodzenie pełnomocnika powoda (1.200 zł).